

«Αν δεν είχαμε να εκπληρώσουμε ένα καθήκον μεγάλης σπουδαιότητας, αν όλη μας η ανησυχία ήταν να ιδρύσουμε ένα κόμμα ή να δημιουργήσουμε μια νέα αριστοκρατία, ίσως να είχαμε πιστέψει, όπως υποστήριξαν κάποιοι συγγραφείς, περισσότερο αδαείς παρά κακοήθεις, ότι το σχέδιο της Γαλλικής Επανάστασης θα βρισκόταν γραμμένο στα έργα του Τάκιτου και του Μακιαβέλι. Ίσως να είχαμε αναζητήσει τα καθήκοντα των αντιπροσώπων του λαού στην Ιστορία του Αυγούστου, του Τιβέριου ή του Βεσπασιανού, ή ακόμη σε αυτήν ορισμένων γάλλων νομοθετών. Γιατί **οι τύραννοι είναι ουσιαστικά ίδιοι, διαφέροντας μόνο στις αποχρώσεις της δολιότητας και της απανθρωπιάς.**

Εμείς όμως από τη μεριά μας ερχόμαστε να κάνουμε όλον τον κόσμο συμμετοχο στα πολιτικά μυστικά σας, με σκοπό όλοι οι φίλοι της χώρας να μπορούν να ενωθούν με τη φωνή της Λογικής και του Κοινού Συμφέροντος, και το γαλλικό έθνος και οι αντιπρόσωποί του να γίνονται σεβαστοί σε όλα τα έθνη που λαμβάνουν γνώση των πραγματικών τους αρχών. Και οι μηχανορράφοι, που πάντα αναζητούν να υποσκελίσουν άλλους μηχανορράφους, να μπορούν να κρίνονται από την κοινή γνώμη με βάση καθορισμένες και ξεκάθαρες αρχές.

Κάθε προληπτικό μέτρο πρέπει να χρησιμοποιηθεί νωρίς για να τοποθετήσει τα συμφέροντα της Ελευθερίας στα χέρια της Αλήθειας, η οποία είναι αιώνια, παρά σε αυτά των ανθρώπων που αλλάζουν, έτσι ώστε εάν η κυβέρνηση ξεχάσει τα συμφέροντα του λαού ή πέσει στα χέρια διεφθαρμένων ανδρών, σύμφωνα με τη φυσική πορεία των πραγμάτων, το φως των αναγνωρισμένων αρχών να αποκαλύψει τις προδοσίες τους και κάθε νέα κλίκα να γνωρίζει τον σίγουρο θάνατό της και μόνο στη σκέψη ενός εγκλήματος.

Είναι ευτυχισμένος ο λαός που πετυχαίνει αυτόν τον σκοπό. Γιατί, όποιες και αν είναι οι ραδιουργίες που εξυφαίνονται ενάντια στην ελευθερία του, τι επινοητικότητα επιδεικνύει η κοινή λογική όταν πρόκειται για την εγγύηση της ελευθερίας!

Ποια θα είναι η κατάληξη της επανάστασής μας; **Η γαλήνια απόλαυση της Ελευθερίας και της Ισότητας. Η βασιλεία αυτής της αιώνιας Δικαιοσύνης,** οι νόμοι της οποίας είναι χαραγμένοι όχι σε μάρμαρο ή πέτρα αλλά στις καρδιές των ανθρώπων, ακόμη και στην καρδιά του σκλάβου που τους έχει ξεχάσει και σε αυτήν του τύραννου που τους απαρνιέται.

Επιθυμούμε μία τάξη πραγμάτων όπου όλα τα ταπεινά και απάνθρωπα πάθη θα είναι αλυσοδεμένα, όλα τα αγαθοποιά και γενναιοδωρα πάθη αφυπνισμένα από τους νόμους. Μία τάξη πραγμάτων όπου η φιλοδοξία θα συντηρείται μόνον από την επιθυμία να αξίζει κάποιος τη δόξα και να υπηρετεί τη χώρα του, όπου οι διακρίσεις θα αναπτύσσονται εκτός του συστήματος της Ισότητας, όπου ο πολίτης θα υπακούει στην εξουσία του δικαστή, ο δικαστής θα υπακούει σε εκείνη του λαού και ο λαός θα διέπεται από αγάπη για Δικαιοσύνη. Μία τάξη πραγμάτων όπου η χώρα θα διασφαλίζει την άνεση του κάθε ατόμου και όπου κάθε άτομο θα υπερηφανεύεται για την ευημερία και την δόξα της πατρίδας του, όπου η κάθε ψυχή θα ενισχύεται από την ελεύθερη ροή των δημοκρατικών αισθημάτων και από την αναγκαιότητά του να αξίζει την εκτίμηση ενός σπουδαίου λαού, όπου οι τέχνες θα χρησιμεύουν για να διακοσμήσουν αυτή την Ελευθερία που τους δίνει αξία και στήριξη, και το εμπόριο θα είναι πηγή δημόσιου πλούτου και όχι μόνο η συγκέντρωση απέραντου πλούτου από λίγα άτομα.

Επιθυμούμε στην πατρίδα μας η Ηθική να αντικαταστήσει την έπαρση, η Εντιμότητα την ατιμία, οι Αξίες τα έθιμα, τα Καθήκοντα τους καλούς τρόπους, η αυτοκρατορία της Λογικής την τυραννία της υψηλής κοινωνίας, η περιφρόνηση της ανηθικότητας την περιφρόνηση της ατυχίας, η Υπερηφάνεια την θρασύτητα, η Μεγαλοψυχία την ματαιοδοξία, η Φιλοδοξία την φιλοχρηματία, οι αγαθοί άνθρωποι την καλή παρέα, η Ποιότητα την ραδιουργία, η Ευφυΐα το πνεύμα, η Αλήθεια την φανταχτερή επίδειξη, τα θέλγητρα της Ευδαιμονίας την πλήξη του αισθησιασμού, το μεγαλείο του ανθρώπου την μικρότητα του μεγαλείου, ένας λαός μεγαλόψυχος, ισχυρός και ευτυχισμένος έναν λαό αφελή, επιπόλαιο και μίζερο. Με μια λέξη, **επιθυμούμε όλες τις αρετές και τα θαύματα της δημοκρατίας στην θέση όλων των ανηθικότητων και των παραλογισμών της μοναρχίας.**

Επιθυμούμε, με μια λέξη, να εκπληρώσουμε τις προθέσεις της Φύσης και το πεπρωμένο του ανθρώπου, να πραγματοποιήσουμε τις υποσχέσεις της Φιλοσοφίας και να απαλλάξουμε την οικονομία από μια μακρά βασιλεία εγκλήματος και τυραννίας. Αυτή η Γαλλία, κάποτε επιφανής μεταξύ των σκλαβωμένων εθνών, μπορεί επισκιάζοντας τη δόξα όλων των ελεύθερων χωρών που υπήρξαν ποτέ να γίνει υπόδειγμα για τα έθνη, τρόμος για τους καταπιεστές, παρηγοριά για τους καταπιεσμένους, ένα στολίδι του σύμπαντος. Και σφραγίζοντας το έργο μας με το αίμα μας ίσως μπορούμε τουλάχιστον **να γίνουμε μάρτυρες της αυγής της λαμπρής ημέρας της παγκόσμιας ευτυχίας.** Αυτή είναι η φιλοδοξία μας, αυτός είναι ο σκοπός των προσπαθειών μας...».

«...Και τι δεν έχουν κάνει για να καλλιεργήσουν τις διαστροφές ανάμεσά μας; Κι εμείς τι κάναμε εδώ και λίγο καιρό για να τους καταστρέψουμε; Τίποτα, γιατί σηκώνουν με αυθάδεια το κεφάλι και απειλούν ατιμώρητα την αρετή. Τίποτα, γιατί η κυβέρνηση οπισθοχώρησε μπροστά στις φατρίες, κι αυτές βρίσκουν προστάτες ανάμεσα στους εντολοδόχους της δημόσιας αρχής... Όμως, στην πορεία στην οποία βρισκόμαστε, το να σταματήσουμε πριν από το τέρμα ισοδυναμεί με το χαμό μας και εμείς ντροπιασμένοι οπισθοχωρήσαμε. Ενώ εσείς προστάξατε την τιμωρία μερικών καθαρμάτων, υπεύθυνων για όλα μας τα δεινά, αυτοί τολμούν να προβάλλουν αντίσταση στην εθνική Δικαιοσύνη και για χάρη τους θυσιάζονται τα πεπρωμένα της πατρίδας και της ανθρωπότητας. Ας περιμένουμε λοιπόν όλες τις μάστιγες που μπορούν να προκαλέσουν οι φατρίες που κινούνται ατιμώρητα. Στο μέσο τόσων φλογερών παθών, και σε μια τόσο εκτεταμένη επικράτεια, οι τύραννοι, που τα στρατεύματά τους τρέπονται σε φυγή, αλλά περιέργως ούτε αιχμαλωτίζονται ούτε εξοντώνονται, αποτραβιούνται για να σας αφήσουν να γίνετε λεία των εσωτερικών σας διαφωνιών που ανάβουν οι ίδιοι, και μιας στρατιάς από εγκληματίες πράκτορες, που εσείς δεν μπορείτε ούτε καν να τους αντιληφθείτε...»

«...Λαέ, να θυμάσαι ότι όταν μέσα στην Δημοκρατία δεν βασιλεύει η Δικαιοσύνη με απόλυτη μάλιστα εξουσία και όταν αυτή η λέξη δεν σημαίνει την αγάπη για την ισότητα και την πατρίδα, τότε η λευτεριά είναι κακή έννοια. **Λαέ, εσύ που σε φοβούνται, σε κολακεύουν και σε περιφρονούν, εσύ, αναγνωρισμένη κυρίαρχε, που σε μεταχειρίζονται πάντα σαν σκλάβο, να θυμάσαι ότι παντού όπου δεν βασιλεύει η Δικαιοσύνη, βασιλεύουν τα πάθη των αξιωματούχων, και τότε ο λαός δεν άλλαξε τα πεπρωμένα του, αλλά τις αλυσίδες του!** Να θυμάσαι ότι μέσα στους κόλπους σου υπάρχει ένας συνασπισμός απατεώνων, που αγωνίζεται ενάντια στη δημόσια αρετή, που έχει περισσότερη επιρροή στις υποθέσεις σου από εσένα τον ίδιο, που σε φοβάται και σε κολακεύει χοντρικά, αλλά συνάμα και σε προγράφει λιανικά στο πρόσωπο του κάθε καλού πολίτη».

«Να θυμάσαι ότι οι εχθροί σου, όχι μόνο δεν θυσιάζουν αυτή τη φούχτα των απατεώνων για την ευτυχία σου, αλλά επιδιώκουν να θυσιάσουν εσένα για τη φούχτα των απατεώνων, που είναι υπεύθυνοι για όλα τα δεινά, όπως είναι και τα μοναδικά εμπόδια για τη δημόσια ευημερία. Να ξέρεις ότι κάθε άνθρωπος που θα ξεσηκωθεί για να υπερασπιστεί τη δημόσια αρετή και ηθική, θα καταβληθεί από τους εξευτελισμούς και θα προγραφεί από τους απατεώνες. Να ξέρεις ότι κάθε φίλος της λευτεριάς θα βρίσκεται πάντα ανάμεσα σε ένα καθήκον και σε μια συκοφαντία, να θυμάσαι ότι αυτοί που δεν θα μπορούν να κατηγορηθούν για προδοσία, θα κατηγορηθούν για φιλοδοξία, να θυμάσαι ότι η επίδραση της χρηστότητας και των ηθικών αρχών θα συγκρίνεται με την δύναμη της τυραννίας και τη βιαιότητα των παρατάξεων, να θυμάσαι ότι η εμπιστοσύνη και η εκτίμησή σου θα είναι τίτλοι προγραφής για όλους τους φίλους σου, να θυμάσαι ότι οι κραυγές του καταπιεσμένου πατριωτισμού θα χαρακτηρίζονται κραυγές εξέγερσης και ότι εφόσον δεν θα τολμούν να επιτεθούν σε σένα μαζικά, θα σε προγράφουν λιανικά στο πρόσωπο όλων των καλών πολιτών, μέχρις ότου οι φιλόδοξοι να οργανώσουν την τυραννία τους».

«Αυτή είναι η εξουσία των τυράννων που εξοπλίζονται εναντίον μας, αυτή είναι η επίδραση του συνασπισμού τους πάνω σε όλους τους διεφθαρμένους ανθρώπους, που είναι πάντα έτοιμοι να τους υπηρετήσουν. Έτσι λοιπόν, τα καθάρματα μάς επιβάλλουν το νόμο της προδοσίας του λαού, γιατί αλλιώς θα χαρακτηριζόμασταν δικτάτορες. Θα προσυπογράψουμε τον νόμο; Όχι: θα υπερασπιστούμε τον λαό, με αντάλλαγμα την εκτίμησή του. Ας οδηγηθούν αυτοί στο ικρίωμα από τον δρόμο του εγκλήματος, κι εμείς από τον δρόμο της αρετής». (Maximilien de Robespierre)

